

N:o 50.

Ank. till Riksd. Kansli d. 11 April 1870, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om beviljandet af lån till staden Lindesberg samt Lindes bergslag för återuppbyggande af nämnde stads kyrka m. fl. för dessa kommuner gemensamma byggnader. (R. A.)

Uti en inom Andra Kammaren väckt och till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 136) hafva Herrar *Rich. Ehrenborg* och *Carl Nordenfelt*, med anledning af den i staden Lindesberg den 11 April sistlidet år timade eldsvåda, som ödelagt stadens större och bättre del och deribland nästan alla de offentliga byggnaderna, såsom rådstugan, häradets tingshus, Lindes bergslags spanmålsmagasin, samt den kyrka och den ecklesiastika boställsgård, som gemensamt tillhört staden Lindesberg och Lindes bergslag, såsom förenade i ett pastorat, hemställt att Riksdagen måtte, till någon lättnad för återuppbyggandet af den vid nämnda eldsvåda i Lindesberg förstörda kyrka med flera kommunernas gemensamma byggnader, anvisa, till förmån för staden Lindesberg samt Lindes bergslag, ett under fem år räntefritt samt derefter med 4 procent förräntadt och 2 procent årligen amorteradt lån å 25,000 R:dr, att af staden och bergslaget åtnjutas i samma proportion, som dessa båda samhällen bidraga till underhåll af gemensamma kommunala byggnader.

Såsom bevekande skäl för bifall till denna hemställan hafva motionärerne anfört, att de flesta af dessa byggnader voro, såsom gamla, brandförsäkrade till värden, som utgjorde blott en ringa del af hvad deras återuppbyggande kommer att kosta samt att den ansevärd kyrkan, afsedd för två förenade samhällen af nära 10,000 personers folkmängd, icke var brandförsäkrad och detta af den anledning, att sedan en dyrbar takbetäckning å sjelfva kyrkan samt en ny större orgelbyggnad blifvit bekostad, församlingen varit oförmögen att, innan olyckan inträffade, anskaffa den zinkplåtsbeklädnad å tornbyggnaden, hvilken varit tillämnad att under sistlidet års sommar verkställas, och hvarintill man funnit sig nödsakad uppskjuta med brandförsäkringen, i anseende till de höga premier, som af försäkringsbolagen fordrades så

länge den gamla mera eldfarliga takbeklädnaden ej blifvit helt och hållet mot en annan utbytt. Den förlust staden och bergslaget — redan förut i hög grad tryckta genom under många år för dess näringar vidriga förhållanden — i följd af den inträffade brandskadan å sina offentliga och gemensamma byggnader lidit, uppginge till omkring 90,000 R:dr, hvaraf största delen ovilkorligen måste genom lån anskaffas, hvarigenom de redan förut höga utskylderna komme att, för lånens återgåldande, ytterligare uppdrivas samt beklagligen sannolikt föranleda många skattskyldige att öfvergifva sin hårdt betungade hemort. Och hafva motionärerne slutligen erinrat derom, att Representationen under framfarna tider beviljat åt särskilda städer och landtkommuner betydliga belopp, dels såsom anslag och dels såsom lån, för läroverksbyggnader, för tomtregleringar och för nödlidande m. m.

Af åtskilliga till Utskottet inlemnade handlingar har Utskottet inhemtat dels att den förlust, Lindesbergs stad och Lindes bergsförsamling genom den ifrågavarande eldsvådan lidit, uppskattats till 88,000 R:dr, deraf 17,800 R:dr drabbat särskildt bergsförsamlingen, 10,500 R:dr särskildt staden Lindesberg samt 59,700 R:dr båda kommunerna gemensamt, dels att, ehuru fråga om försäkring af Lindesbergs kyrka redan år 1856 blifvit väckt och sedermera vid flerfaldiga tillfällen utgjort föremål för öfverläggning å församlingarnes sockenstämmor, församlingarne dock uppskjutit att derom besluta, såsom det af handlingarne vill synas, förnämligast därför, att assurancespremierna, hvilka skulle uppgå till 2 å $2\frac{1}{2}$ per mille af brandförsäkringssumman, i fall försäkring egde rum i bolaget Skandia samt till 155 R:dr i årsafgift i fall försäkring egde rum i städernas brandstödsbolag för en summa af 40,000 R:dr, ansetts för höga.

Handlingarne utvisa sålunda, att den förlust Lindesbergs stad och bergslag lidit genom den ofvan omförmälda eldsvådan härleder sig icke ifrån vederbörandes glömska eller okunnighet om möjligheten att vinna försäkring mot sådan förlust, utan från den i viss mån betänkliga vårdslöshet, som visat sig i vederbörandes uttryckligen fattade beslut att icke underkasta sig de jemförelsevis ringa försäkringskostnaderna. Vid sådant förhållande lärer den omständigheten, att Representationen vid flera föregående tillfällen beviljat understöd åt nedbrunna städer icke här kunna antagas såsom skäl för det begärda låneunderstödet beviljande och detta så mycket mindre som sådant möjligen skulle kunna leda till andra kommuners likgiltighet för begagnandet af utvägen att genom försäkring freda sig mot förlust af brandskada. Utskottet har därför ansett sig böra hemställa,

att ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 11 April 1870.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arv. Fr:son Posse.
